

Gorllewin Pen-y-bont ar Ogwr – Cynigion Trefniadaeth Ysgolion – Cwestiynau Cyffredin

1. Pam ydym ni'n cynnig adeiladu'r ysgol cyfrwng Saesneg ar safle Marlas a'r ysgol cyfrwng Cymraeg ar safle presennol Ysgol Gynradd Corneli ac Ysgol Y Ferch O'r Sgêr (YFOS)?

Yn bennaf am ei fod yn safle 'niwtral'. Mae'n rhoi dechrau newydd i'r ddwy ysgol cyfrwng Saesneg, fel nad yw un ysgol yn cael ei gweld fel pe bai'n cymryd un arall drosodd. Mae profiad blaenorol wedi dangos, lle nad yw hyn wedi digwydd, bod materion hirdymor wedi bod o ran cydlyniant staff. Mae'r strategaeth hon sy'n ymwneud â safle niwtral wedi cael ei derbyn a'i chroesawu at ei gilydd gan yr holl ysgolion yr effeithir arnynt.

Hefyd, mae Gleeds (ymgyngorwyr technegol Llywodraeth Cymru) wedi pennu lleoliadau arfaethedig y safleoedd a'r cynllun datblygu fesul cam, fel y mae'n gweithio o ran adeiladu, gwahanu ar y safle a chyllid. Gall manau casglu a gollwng gael eu cynnal ar gyfer yr ysgol Gymraeg tra pery'r gwaith o adeiladu'r ysgol newydd, os caiff yr ysgol ei datblygu yn y ffordd yma.

2. Beth yw'r cynlluniau ar gyfer y clinig, sydd ar bwys safle YFOS?

Mae'r clinig yn aros yn ei le dan y cynnig.

3. A yw'r safleoedd arfaethedig yn ddigon mawr?

Ydynt. Mae dadansoddiad 'prawf-ffitio' a gwblhawyd gan reolwyr prosiectau a benodwyd gan Lywodraeth Cymru wedi dangos bod y safleoedd yn ddigon mawr i dderbyn ysgolion newydd arfaethedig yr 21^{ain} ganrif. Cafodd yr arwynebeddau a argymhellir yn y Bwletin Adeiladu (Fframwaith Briffio ar gyfer Prosiectau Ysgolion Cynradd) ar gyfer ysgolion cynradd newydd (gan gynnwys pob math o le mewn ysgolion cynradd (e.e. ardaloedd addysgu, ardaloedd cylchdroi, meysydd chwarae, cyrtiau chwaraeon, ardaloedd chwarae meddal, ardaloedd chwarae caled ac ardaloedd cynefin)) eu cymharu â'r tir sydd ar gael ar y safleoedd i sicrhau eu bod o faint digonol.

4. Beth fydd yn digwydd i safle Ysgol Gynradd Afon Y Felin dan y cynnig?

Er mwyn i'r cynllun arfaethedig symud yn ei flaen, byddai safle Ysgol Gynradd Afon Y Felin yn cael ei gynnwys mewn gweithred 'cyfnewid tir' gyda safle Plas Morlais sy'n eiddo i gymdeithas dai Valleys to Coast (y safle arfaethedig ar gyfer ysgol cyfrwng Saesneg newydd yr 21^{ain} ganrif).

5. Roeddwn yn pendroni ynghylch mynedfeydd a thraffig. A fyddai mwy nag un fynedfa? Pryd fydd y cynlluniau ar gael?

Mae'r cynllun yn gynllun Model Buddsoddi Cydfuddiannol â chyllid refeniw a chan hynny, ni fydd cynlluniau dylunio manwl yn cael eu paratoi gan WEPCo (h.y. y cwmni cydfenter a sefydlir rhwng Partner Cyflawni yn y Sector Preifat ac is-gwmni i Fanc Datblygu Cymru) tan ar ôl i gais Cam 1 y Model Buddsoddi

Cydfuddiannol wedi cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Pe bai'r Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig ar ôl i'r ymgynghoriad ddod i ben, rhagwelir y byddai cais Cam 1 yn cael ei gyflwyno ym mis Mehefin 2021.

O ganlyniad, nid oes dyluniadau manwl ar gyfer yr ysgolion yn bodoli ar hyn o bryd. Yr unig gynlluniau sy'n bodoli ar hyn o bryd yw cynlluniau terfyn llinell goch a datblygu fesul cam a ddefnyddir gan reolwyr prosiect Llywodraeth Cymru i 'brawf-ffitio' yr ardaloedd a argymhellir yn y Bwletin Adeiladu ar gyfer ysgolion yn erbyn y tir sydd ar gael ar y safleoedd.

Byddai mynedfeydd a mannau gollwng yn cael eu pennu ar adeg y gwaith dylunio manwl, a byddent yn ddiogel ac yn cael eu goleuo gan Asesiad Trafnidiaeth Llawn (Mae Asesiadau Trafnidiaeth yn ystyried effaith y datblygiad ar yr holl ddulliau cludiant, yn nodi cynigion i leihau i'r eithaf effaith y datblygiad ar y rhwydwaith trafndiaeth ac yn hyrwyddo mesurau i hybu cludiant sy'n gynaliadwy ac yn eco-gyfeillgar).

6. Pam nad ydych yn syml yn gwario'r arian i foderneiddio'r ysgolion sydd gennym?

Mae gan yr ysgolion presennol faterion sylweddol o ran gwaith cynnal a chadw sydd wedi ôl-gronni ac maent yn nesáu at ddiwedd eu hoes ddylunio. Mae oddeutu £1.5 o waith cynnal a chadw sydd wedi ôl-gronni yn yr ysgolion ac mae pob un o'r ysgolion yng nghategori cyflwr C+ ar hyn o bryd (gwael: yn dangos diffygion mawr a/neu ddim yn gweithredu fel a fwriadwyd). Dim ond gwaethygu dros amser wnaiff cyflwr yr adeiladau presennol ac ni fydd buddsoddi symiau mor sylweddol ynnddynt yn gyson er mwyn eu cynnal a'u cadw'n darparu amgylcheddau dysgu'r 21^{ain} ganrif ar gyfer disgyblion.

7. Pa warantau ellir eu rhoi i staff addysgu ar y brif raddfa yn yr ysgolion cyfrwng Saesneg sy'n cael eu huno ynghylch trosglwyddo cyfrifoldebau swyddi a llofnodi contractau cyflogaeth newydd? Yn yr un modd, pa strwythurau Swyddogion Cymorth Dysgu ydych chi'n rhagweld y byddant yn ymarferol ac yn briodol?

Yn y pen draw, corff llywodraethu ysgol newydd fyddai'n gwneud yr holl benderfyniadau staffio ar gyfer yr ysgol cyfrwng Saesneg newydd arfaethedig. Pe bai'r Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig ar ddiwedd y broses ymgynghori (Mehefin 2021) byddai'r Awdurdod yn cychwyn y broses o sefydlu corff llywodraethu cysgodol ar gyfer yr ysgol newydd arfaethedig. Er mai penderfyniad i'r Corff Llywodraethu yw staffio yn y pen draw, ni fyddai'r Awdurdod yn dymuno gweld newidiadau gan y teimlir y byddai cadw 'wynebau cyfarwydd' o fudd i'r disgyblion. Byddai ymarfer 'paru a slotio' yn cael ei ddefnyddio i benodi o'r gronfa bresennol o staff i'r swyddi yn yr ysgol newydd (gyda cheisiadau'n cael eu gwahodd o'r gronfa bresennol o staff ar gyfer unrhyw swyddi cwbl newydd neu wahanol).

8. A fyddai dosbarthiadau'n fwy yn yr ysgolion newydd arfaethedig?

Na fyddent. Byddai gan yr ysgolion newydd arfaethedig nifer fwy o ddosbarthiadau, h.y. dwy ffrwd ym mhob grŵp blwyddyn, ond ni fyddai capasiti'r ystafelloedd dosbarth a'r dosbarthiadau unigol yn fwy (byddai mwy ohonynt, dyna'r oll).